

Riktlinjer för anställning som universitetslektor och befordran till universitetslektor vid naturvetenskapliga fakulteten

Riktlinjerna gäller från och med 2023-05-01.

Anställning av lärare vid högskolor och universitet regleras i Högskoleförordningen (SFS 2010:1064). Behörig att anställas som universitetslektor enligt HF 4 kap 4 § är den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens eller någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas.

Lunds universitet har i sin anställningsordning (STYR 2022/1843) beslutat om de behörighetskrav och bedömningsgrunder som ska gälla för anställning som, och befordran till, universitetslektor. Behörig att anställas som universitetslektor är enligt Lunds universitets anställningsordning den som visat:

- Vetenskaplig skicklighet.
- Pedagogisk skicklighet.
- Avlagt doktorsexamen eller har motsvarande kompetens.
- Genomgått högskolepedagogisk utbildning om minst fem veckor eller på annat sätt inhämtat motsvarande kunskap.

Enligt Lunds universitets anställningsordning ska följande fem bedömningsgrunder gälla vid anställning som universitetslektor:

1. God nationell och internationell nivå som forskare där kravet på internationell meritering ska bedömas med hänsyn till ämnesinriktningens karaktär och tradition.

2. God pedagogisk förmåga, vilket innebär god förmåga att bedriva, utveckla och leda undervisning och annan pedagogisk verksamhet på olika nivåer och med varierande undervisningsmetoder.
3. Förmåga att delta i handledning av doktorander i studier till doktorsexamen
4. Förmåga att samverka med det omgivande samhället och att informera om sin verksamhet.
5. Förmåga i övrigt att leda och utveckla verksamhet.

En biträdande universitetslektor ska efter ansökan befordras till en anställning tills vidare som universitetslektor om han eller hon har behörighet för sådan anställning och dessutom bedöms lämplig vid en prövning enligt de behörighetskrav och bedömningsgrunder som framgår av anställningsordningen och kravprofilen vid utlysningen. Den anställde ska uppvisa progression inom pedagogisk och vetenskaplig skicklighet, sett ur ett övergripande och långsiktigt perspektiv. En biträdande universitetslektor kan endast ansöka om befordran vid ett tillfälle. Ansökan ska inges till fakulteten senast sex månader innan anställningen upphör. Beslut om befordran eller avslag på ansökan om befordran ska fattas innan anställningen upphör.

Beslut om prövning om befordran från en anställning som universitetsadjunkt till en anställning som universitetslektor ska baseras på ett strategiskt övervägande. I övervägandet ska ingå en bedömning om den anställde lämnat dokumenterade bidrag till verksamhetens utveckling och bedömts lämplig för befordran.

En universitetsadjunkt som är anställd tills vidare kan efter ansökan befordras till universitetslektor om behörighet för anställning som universitetslektor föreligger.

Den anställde ska uppvisa progression inom pedagogisk eller vetenskaplig skicklighet, sett ur ett övergripande och långsiktigt perspektiv.

Genom dessa riktlinjer har naturvetenskapliga fakulteten beslutat hur bedömningsgrunderna ska förstås och tillämpas inom fakulteten. För varje bedömningsgrund anges exempel som visar hur dessa kan bedömas.

I bedömningen ska hänsyn tas till anställningens inriktning och innehåll. I den slutliga bedömningen ska en sammanvägning av samtliga bedömningsgrunder göras

Bedömningsgrunder

1. God nationell och internationell nivå som forskare

- A. Sökande bedriver forskning av hög kvalitet som är nationellt och internationellt uppmärksammas.
- B. Sökande bedriver forskning med en tydlig, självständig forskningsprofil.

2. God pedagogisk förmåga

- A. Sökande har goda ämneskunskaper och kan omsätta dessa i den pedagogiska praktiken.
- B. Sökande har goda pedagogiska färdigheter och visar förmåga till att utveckla undervisning inom ämnesområdet.
- C. Sökande har ett reflekterande förhållningssätt till undervisning och lärande.
- D. Sökande har högskolepedagogisk utbildning omfattande minst fem veckor eller motsvarande.

3. Förmåga att delta i handledning av doktorander

- A. Sökande har dokumenterad erfarenhet och förmåga att handleda doktorander.
- B. Sökande har ett reflekterande förhållningssätt till doktorandhandledning.
- C. Sökande har en handledarutbildning omfattande minst två veckor eller motsvarande.

4. Förmåga att samverka med det omgivande samhället och att informera om sin verksamhet

- A. Sökande har dokumenterad erfarenhet och förmåga att samverka med det omgivande samhället och att informera om sin verksamhet.

5. Förmåga i övrigt att leda och utveckla verksamheten

- A. Sökande har dokumenterad erfarenhet och förmåga till akademiskt ledarskap.

Exempel på hur bedömningsgrunderna kan demonstreras

1. God nationell och internationell nivå som forskare

Sökandes vetenskapliga meriter ska bedömas med hänsyn till ämnesinriktningens karaktär och tradition. God nationell och internationell nivå som forskare, samt självständighet kan styrkas genom att sökande är antagen som docent vid naturvetenskapliga fakulteten

- A. Sökandens nationella och internationella nivå som forskare bedöms främst utifrån kvalitén på vetenskapliga publikationer i ansedda internationella tidskrifter med peer review-system. I vilken omfattning arbetena är citerade av andra forskare tas i beaktande. Vetenskapliga utmärkelser och priser kan också visa på sökandes erkännande i forskarsamhället. Sökandes ställning i vetenskapssamhället kan också styrkas genom inbjudningar som författare till översiktsartiklar, som föreläsare vid betydande internationella konferenser och deltagande i vetenskapliga kommittéer. Andra exempel är peer review-uppdrag i ansedda tidskrifter, medlemskap i redaktionskommittéer och expertuppdrag. Erhållande av forskningsanslag från etablerade nationella eller internationella forskningsfinansiärer där den sökande är projektledare (Principal Investigator, PI) kan också visa att sökande har en god nationell och internationell nivå som forskare.
- B. Sökande ska bifoga en forskningsplan som beskriver den forskning som avses bedrivas inom anställningen samt tydliggör sökandes forskningsprofil. Självständighet kan visas genom att sökande är huvudförfattare och/eller corresponding author för viktiga uppsatser och att tidigare handledare inte är medförfattare. Position i författarlista kan också styrka att sökanden haft avgörande betydelse för arbetets tillkomst. För nyckelpublikationer med många författare och där sökandes bidrag inte tydligt framgår är det viktigt att sökandes bidrag kan specificeras exempelvis genom yttranden från någon av medförfattarna. En ledande roll i forskningen kan också visas genom att sökande är PI för forskningsanslag från etablerade nationella eller internationella forskningsråd.

2. God pedagogisk förmåga

- A. Att sökande har goda ämneskunskaper som kan omsättas i den pedagogiska praktiken kan visas genom att sökande har undervisat på olika undervisningsnivåer och i bredare ämnesområde än det egna

forskningsämnet. Sökande visar en god förmåga att förmedla engagemang och intresse för ämnesområdet.

- B. Sökandes pedagogiska färdighet kan demonstreras utifrån den sökandes egen praktik och erfarenhet från olika undervisningssituationer, undervisningsnivåer, undervisnings- och examinationsformer. Sökandes förmåga att utveckla undervisningen kan visas genom ett aktivt deltagande i utvecklande av undervisningens innehåll och former.
- C. Ett reflekterande förhållningssätt till undervisning och lärande kan demonstreras genom att sökande i sin ansökan reflekterar kring sin pedagogiska praktik utifrån kursvärderingar, kunskaper om undervisning och lärande samt egna praktiska erfarenheter.
- D. Sökande ska ha genomgått högskolepedagogisk utbildning som omfattar minst fem veckor. Om sökande saknar sådan utbildning, ska en bedömning göras om motsvarande kunskaper och färdigheter inhämtats på annat sätt. Om särskilda skäl finns, t.ex. när den sökande i sin tidigare anställning inte haft förutsättningar att inhämta sådana kunskaper, kan anställning ändå ske. Den anställde ska då genomgå högskolepedagogisk utbildning under de två första åren av anställningen så att kravet uppnås.

3. Förmåga att delta i handledning av doktorander i studier till doktorsexamen

- A. Sökande ska ha dokumenterad erfarenhet av handledning av doktorander. Förutom huvudhandledare är dokumenterat handledarskap som biträdande handledare av doktorander, liksom handledning av postdoktorer och examensarbetare meriterande.
- B. Ett reflekterande förhållningssätt till handledning kan demonstreras genom att sökande reflekterar kring sin handledningspraktik med hjälp av kunskaper om handledning och lärande samt egna praktiska erfarenheter.
- C. Sökande ska ha genomgått handledarutbildning som omfattar minst två veckor. Om sökande saknar sådan utbildning, ska en bedömning göras om motsvarande kunskaper och färdigheter inhämtats på annat sätt. Om särskilda skäl finns, t.ex. när den sökande i sin tidigare anställning inte haft förutsättningar att inhämta sådana kunskaper, kan anställning/befordran ändå ske. Den anställde ska då genomgå handledarutbildning under de två första åren av anställningen så att kravet uppnås.

4. Förmåga att samverka med det omgivande samhället och att informera om sin verksamhet

A. Detta kan visas exempelvis genom att sökande har kommunicerat forskningsresultat genom att medverka i populärvetenskapliga sammanhang, offentliga föredrag eller debattartiklar med relevans för forskningsämnet. Andra exempel är deltagande i aktiviteter som ökar intresset för naturvetenskap på olika nivåer inom grund- och gymnasieskolan samt hos allmänheten. Samverkan omfattar också olika typer av interaktion med aktörer utanför universitetsvärlden t.ex. inom myndigheter, landsting, kommuner, skola, näringsliv eller organisationer.

5. Förmåga att i övrigt leda och utveckla verksamheten

A. Förmåga att leda och utveckla verksamheten kan visas genom aktivt deltagande i nämnder, kommittéer och arbetsgrupper på olika nivåer inom universitetet. Att leda och utveckla en forskargrupp är ytterligare ett sätt att uppvisa akademiskt ledarskap. Erfarenheter av att leda och utveckla verksamheter i organisationer utanför universitet är också meriterande. Förmågan kan också visas genom deltagande i ledarskapsutbildning.

Anställning som adjungerad universitetslektor

Syftet med en adjungerad universitetslektor är att tillföra sådan kompetens som normalt inte finns i den ordinarie verksamheten och som är nödvändig för en utbildning av hög kvalitet.

Enligt kollektivavtal från 2011-12-14¹ får en adjungerad universitetslektor anställas tillsvidare, dock längst två år. En sådan anställning får förnyas. En adjungerad universitetslektor är deltidsanställd och har sin huvudsakliga sysselsättning utanför universitets- och högskolesektorn. Detta innebär att man kan adjungera en person upp till 50 % av en heltidsanställning. I kollektivavtalet anges att omfattningen normalt ska vara ca 20 % av en heltidsanställning.

Behörighet och bedömning

I enlighet med Lunds universitets anställningsordning ska en adjungerad universitetslektor uppfylla behörighetskraven för universitetslektor.

¹ Avtal om tidsbegränsad anställning som adjungerad lärare. Kollektivavtal slutet mellan Arbetsgivarverket och OFR/S, Saco-S och SEKO 2011-12-14.

Vid anställning som adjungerad universitetslektor kan bedömningsgrunderna variera beroende på vilken skicklighet som efterfrågas. Bedömningsgrunderna ska tydligt framgå av kravprofilen. Annan skicklighet än pedagogisk och vetenskaplig ska kunna ges särskild vikt vid bedömning av den sammanlagda skickligheten.

För anställning som adjungerad universitetslektor krävs minst fem veckors högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande. Om det finns särskilda skäl kan anställning ändå ske. Om tiden för anställningen uppgår till högst ett år eller om omfattningen inte överstiger 20 % behöver inte kravet om fem veckors högskolepedagogisk utbildning tillämpas. I dessa fall ska den anställde genomgå en anpassad högskolepedagogisk utbildning där utgångspunkten är de arbetsuppgifter anställningen innefattar. I dessa fall uppställs vidare som villkor för förlängning av anställningen, att den anställde har genomgått den anpassade högskolepedagogiska utbildningen.